

050210117002098907
საქმე №2-742-17 წ.

გადაწყვეტილება

საქართველოს სახელით

13.12.2017წელი

ქ.ოზურგეთი

ოზურგეთის რაიონული სასამართლო

მოსამართლე ნანა ჯოხაძე

სხდომის მდივანი ლია დარჩია

მოსარჩელე: - ვი-----ვ გუ-----ვ;

წარმომადგენელი: - კა-ა ჩა-----ი;

თარჯიმანი: - ნი-ო ჯი-----ე;

მოპასუხე: - გუ---მ კუ-----ა;

წარმომადგენელი: - აკ--ი თო--ე;

დავის საგანი: თანხის დაკისრება;

აღწერილობითი ნაწილი:

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. გუ---მ კუ-----ას ვი-----ვ გუ-----ვის სასარგებლოდ დაეკისროს 2800 აშშ დოლარის და 2600 ლარის გადა-და.

1.2. გუ---მ კუ-----ას ვი-----ვ გუ-----ვის სასარგებლოდ დაეკისროს 2800 დოლარის წლიური 24%, სარჩელის შეტანის დღიდან 21.09.2017 წლიდან ყოველდღიუ---დ გადაწყვეტილების აღსრულების დღემდე 1.84 აშშ დოლარი ($672/365=1.84$) რომლის ჯამი დღეის მდგომარეობით (61 დღე) შეადგენს 113 (ასცამეტ) აშშ დოლარს. (კურსი 1 აშშ დოლარი - 2.7 ლარი, 113 აშშ დოლარი უდრის 305 ლარი) და 2600 ლარი წლიური 24 % სარჩელის შეტანის დღიდან 21.09.2017 წლიდან ყოველდღიუ---დ გადაწყვეტილების აღსრულების დღემდე 1.7 ლარი ($624/365=1.7$) რომელიც დღეის მდგომარეობით შეადგენს 61 x 1.7=104) 104 (ასოთხი) ლარი (იხ.ს/ფ 121-135 დაზუსტებული სასარჩელო მოთხოვნა).

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ ვი-----ვ გუ-----ვმა გუ---მ კუ-----ას ასესხა 2800 აშშ დოლარი და 2600 ლარი. გუ---მ კუ-----ამ ვი-----ვ გუ-----ვს

გადასცა მის მიერ დაწერილი და ხელმოწერილი ხელწერილები. სესხად მიცემული თანხის დაბრუნების ვადა ხელწერილებში მითითებული არ არის და მხარეთა შეთანხმებით თანხა უნდა დაბრუნებოდა ვი-----ვი გუ-----ვის მისი მოთხოვნისთანავე. მიუხედავად არაერთი მოთხოვნისა გუ---მ კუ-----ა არ უბრუნებს თანხას ვი-----ვი გუ-----ვის.

მოსარჩელემ მიუთითა, რომ გუ-----ვი საქართველოში ა-ორციელებს მის ხელთ არსებული სა-სრების მეშვეობით სამეწარმეო საქმიანობას. ა-დენს სხვადასხვა საქმიანობებში თანხების ი-ვესტიციას. გუ---მ კუ-----ას მიერ თანხის დაუბრუნებლობით ის ამ თანხებს ვერ უშვებს სამოქალაქო ბრუნვაში, რის გამოც მას ადგება ზიანი, ამასთან, ეს თანხები გამოტანილია მისი საბანკო ანგარიშებიდან, სადაც ერიცხებოდა სარგებელი.

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. წარმოდგენილი შესაგებელით სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ ხელწერილებით მიღებული თანხები სესხად მიღებულ თანხას არ წარმოადგენდა. აღნიშნული თანხები უნდა მოხმარებოდა მხარეთა ერთობლივ საქმიანობას და მოხმარდა კიდევ.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოებები მხარეთა მიერ სადავოდაა გამხდარი.

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. გუ---მ კუ-----ამ ვი-----ვი გუ-----ვისგან 14.01.2016 წლიდან 18.05.2016 წლის ჩათვლით რამდენჯერმე სესხის სა-ით მიიღო თანხა, კერძოდ:

14.01.2016 წელს ისესხა 300 (სამასი) ლარი;
16.02.2016 წელს ისესხა 800 აშშ დოლარი და 1200 ლარი;
20.03.2016 წელს ისესხა 700 აშშ დოლარი და 900 ლარი;
03.04.2016 წელს ისესხა 1000 აშშ დოლარი
18.05.2016 წელს ისესხა 500 ლარი;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2016 წლის ხელწერილები სანოტარო წესით დამოწმებული თარგმანი (იხ. ს/ფ 16-27);

3.2.2. 2015 წლის 22 სექტემბერს გუ---მ კუ-----ამ და ვი-----ვი გუ-----ვმა დააფუძნეს შპს „ოქროს კვერცხი“ (ს/კ 437065391).

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- ამონაწერი მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან (იხ. ს/ფ 75-76);

3.2.3. 2016 წლის 01 აპრილის შპს „ოქროს კვერცხის“ დამფუძნებელთა საერთო კრების №5 ოქმის გადაწყვეტილებითა და სამეწარმეო რეესტრში განხორციელებული ცვლილების თანა-მად, შპს „ოქროს კვერცხს“ შეეცვალა სა-ელწოდება და ეწოდა შპს „ოქროს ტაურისი“.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2016 წლის 01 აპრილის შპს „ოქროს კვერცხის“ დამფუძნებელთა საერთო კრების №5 ოქმის გადაწყვეტილება (იხ. ს/ფ 79-80);
- ამონაწერი მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან (იხ. ს/ფ 81-82);

3.2.4. 2017 წლის 17 ნოემბერს ოზურგეთის სარეგისტრაციო სამსა-ურის მიერ მიღებული იქნა კა-ა ჩა-————ის განცხადება, რომლითაც მოთხოვნილი იყო უძრავ ნივთებზე უფლებათა რეესტრში დაცული დოკუმენტების ასლის მომზადება, უძრავი ნივთის მისამართი: ოზურგეთი, სოფელი ნატანები, მესაკუთე; ოქროს ტაურისი (ოქროს კვერცხი) 437065391, საგნის დამატებითი აღწერა: გთხოვთ გასცეთ სამეწარმეო რეესტრიდან ოქროს ტაურისის (ოქროს კვერცხი) 437065391 დამფუძნებელთა საერთო კრების ოქმი №2 შედგენილი 26.09.2015 წელს, საჯარო რეესტრის მიერ დამოწმებული 30.09.2015.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- განცხადების მიღების ბარათი (იხ. ს/ფ 145);

3.2.5. საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2017 წლის 11 ნოემბრის გადაწყვეტილების თანა-მად, განმცხადებელ კა-ა ჩა-————ს ეცნობა, რომ განცხადებაში მითითებული დოკუმენტები საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს არქივში არ ი-ა-ება. შესაბამისად, სამსა-ური მოკლებულია აღნიშნული დოკუმენტების ასლების მომზადების შესაძლებლობას.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2017 წლის 11 ნოემბრის გადაწყვეტილება (იხ. ს/ფ 146);

3.2.6. 2016 წლის 11 იანვარს გუ-—მ კუ-————ამ განცხადებით მიმართა საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს, ითხოვა რეგისტრაციის შეწყვეტა, იმის გამო, რომ საწესდებო ფონდში არ დართეს ნება დაერეგისტრირები-ა მის სა-ელზე რიცხული მიწის ნაკვეთი და რუსეთის მოქალაქე ვი-————-ვ გუ-————-ვს არ დართეს ნება საწესდებო ფონდში ფულის შეტანისთვის.

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2016 წლის 13 იანვრის გადაწყვეტილებით შეწყდა სარეგისტრაციო წარმოება გუ-—მ კუ-————-ას 11.01.2016წ. განცხადების საფუძველზე.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2016 წლის 11 იანვრის განცხადება (იხ. ს/ფ 150-151);
- საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2016 წლის 13 იანვრის

გადაწყვეტილება (იხ. ს/ფ 147);

3.2.7. 2017 წლის 30 ოქტომბერს ოზურგეთის სარეგისტრაციო სამსა-ურის მიერ მიღებული იქნა გუ---მ კუ-----ას განცხადება, რომლითაც მოთხოვნილი იყო უძრავ ნივთებზე უფლებათა რეესტრში დაცული დოკუმენტების ასლის მომზადება, მდებარე ოზურგეთი სოფელი ნატანები.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2017 წლის 30 ოქტომბრის გადაწყვეტილება (იხ. ს/ფ 112);

3.2.8. 2015 წლის 2 სექტემბრის შპს „ოქროს კვერცხის“ დამფუძნებელთა საერთო კრების №2 ოქმის თანა-მად, დამტკიცდა საზოგადოების საწესდებო კაპიტალი 240 000 აშშ დოლარის ოდენობით. დამტკიცდა შპს „ოქროს კვერცხის“ დამფუძნებელ გუ---მ კუ-----ას მიერ საწესდებო კაპიტალში შესატანი არაფულადი შენატანის თანხობრივი შეფასება, კერძოდ მიწის ნაკვეთის დაზუსტებული ფართი 24605 კვ.მ და მასზე არსებული შენობა-ნაგებობების, (მდებარე მისამართზე მუნიციპალიტეტის ოზურგეთი სოფელი ნატანები ს/კ 26.01.62.011) 120 000 აშშ დოლარის ოდენობით. შპს „ოქროს კვერცხის“ დამფუძნებელ ვი-----ვ გუ-----ვის მიერ ფულადი სა-სრები 120 000 აშშ დოლარის ოდენობით საზოგადოების საწესდებო კაპიტალში შეტანა.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2015 წლის 2 სექტემბრის შპს „ოქროს კვერცხის“ დამფუძნებელთა საერთო კრების №2 ოქმი (იხ. ს/ფ 113);

3.2.9. სასამართლო განმარტავს, რომ ფაქტობრივი გარემოებების არსებობა ან არარსებობა უნდა დადასტურდეს კონკრეტული მტკიცებულებებით. ფაქტობრივად, სადაო გარემოებებთან დაკავშირებით მხარეები იძლევიან ურთიერთ საწი-ააღმდეგო განმარტებას. მათი განმარტებები გამორიცხავენ ერთმანეთის არგუმენტებს. სასამართლო ორივე მხარის განმარტებას აფასებს თანაბარი მნიშვნელობის მტკიცებულებად. საბოლოოდ გაიზიარებს მხოლოდ იმ მხარის განმარტებას, ვი-ც მტკიცებულებებით დაადასტურებს თავის არგუმენტებს.

სადაო საკითხის დადგენისას სასამართლო ხელმძღვანელობს მხარეთა თანასწორობის, შეჯიბრებითობისა და დისპოზიციურობის პრი-ციპით. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლით სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. დისპოზიციურობის პრი-ციპის მიხედვით აღიარებულია შეჯიბრებითობის

პრი-ციპით ფაქტების დადგენა. მტკიცების ტვირთი მხარეებს შორის თანაბრადაა გადანაწილებული, მხარეები თავად განსაზღვრავენ, თუ რომელი მტკიცებულებები გამოიყენონ ფაქტობრივი გარემოების დასადასტურებლად. ზოგადად ორივე მხარემ უნდა წარმოადგინოს მტკიცებულებები, რომლითაც უტყუარად დადგი-დება სარჩელში და შესაგებელში მითითებული გარემოებების არსებობა. დისპოზიციურობის პრი-ციპიდან გამომდინარე ფაქტების მტკიცების ტვირთი მოსარჩელესა და მოპასუხეს შორის განაწილებული უნდა იყოს სამართლიანად. მხარეს უნდა დაეკისროს ისეთი ფაქტის დამტკიცების ვალდებულება, რომლის განხორციელებაც მას შეუძლია. მხარეს არ უნდა დაეკისროს ისეთი ფაქტების მტკიცების ტვირთი, რომლის განხორციელებაც მისთვის შეუძლებელია. მტკიცების ტვირთის სწორი გადანაწილება საქმის განხილვის უმთავრესი პრი-ციპია.

ამდენად, სასამართლო სამოქალაქო პროცესში შებოჭილია არამარტო მხარეთა სასარჩელო მოთხოვნებისა თუ შესაგებლის ფარგლებით, არამედ მხარეთა მითითებებით, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ა-სნა განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებით და ექსპერტთა დასკვნებით.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა:

საქმის მასალების გაცნობის, მხარეთა ა-სნა-განმარტებებისა მოსმენის, ასევე სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სარჩელი უნდა არ დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

- სასამართლომ გამოიყენა საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე, 85-ე მუხლები;
- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 316-ე, 319-ე, 317-ე, 623-ე, 624-ე, 361-ე, 400-ე, 365-ე, 411-ე, 403-ე მუხლები;
- „მეწარმეთა შესა-ებ“ საქართველოს კანონის 44-ე, 46-ე მუხლები;

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის პირველი ნაწილით თანა-მად, ყოველ ადამიანს უფლება აქვს თავის უფლებათა და თავისუფლებათა დასაცავად მიმართოს სასამართლოს.

უფლების სასამართლო წესით დაცვის შესაძლებლობა სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობის ფუნდამენტურ პრი-ციპს წარმოადგენს. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილი, რომლის თანა-მადაც, ყოველი პირისათვის უზრუნველყოფილია უფლების სასამართლო წესით დაცვა. აღნიშნული გულისხმობს პირის უფლებას, დაიცვას თავისი კანონიერი ი-ტერესები სასამართლოს მეშვეობით. ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ მხარემ მართლზომიერად გამოიყენოს აღნიშნული უფლება, იდავოს ისეთ საკითხებზე, რომელთა გადაწყვეტაც უზრუნველყოფს მისი დარღვეული უფლების აღდგენას. უფლების რეალიზებისას სასამართლო თანაბრად იცვას ორივე მოდავე მხარის კანონიერ ი-ტერესებს.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ სასამართლოს ხელმისაწვდომობის უფლების რეალიზაცია დისპოზიციურობის პრი-ციპის გამოვლი-ებაა, რაც მხარეებს ანიჭებს უფლებას თავისუფლად განკარგონ თავიანთი მატერიალური და საპროცესო უფლებები. მხარეები იწყებენ საქმის წარმოებას სასამართლოში, სარჩელის ან განცხადების შეტანის გზით. ისი-ი განსაზღვრავენ დავის საგანს... (სსს კოდექსის მე-3 მუხლი). გარდა ამისა, სარჩელის უფლებაში გაერთიანებულია ორი უფლება: **1.** სარჩელისა აღძვრის უფლება და **2.** სარჩელის დაკმაყოფილების უფლება. სარჩელში სასარჩელო მოთხოვნა უნდა იყოს დასაბუთებული, როგორც მატერიალურ-სამართლებრივი, ისე საპროცესო-სამართლებრივი ნორმების შესაბამისად, რაც წარმოადგენს სარჩელის დაკმაყოფილების წი-აპირობას. სარჩელის დასაბუთება, მისი, დაკმაყოფილება, ნაწილობრივ დაკმაყოფილება ან არ დაკმაყოფილება უშუალოდ დაკავშირებულია სამართალწარმოების ისეთ ფუნდამენტურ პრი-ციპთან, როგორცაა შეჯიბრობითობა და თანასწორობა, რაც განმტკიცებულია საქართველოს კონსტიტუციის 85-ე მუხლის მე-3 პუნქტით, რომლის თანა-მად, სამართალწარმოება ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე.

6.2. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 316-ე მუხლის პირველი ნაწილის დანაწესით, ვალდებულების ძალით კრედიტორი უფლებამოსილია მოსთხოვოს მოვალეს რაიმე მოქმედების შესრულება.

სასამართლო განმარტავს, რომ მოთხოვნის უფლების არსებობისათვის საჭიროა მოთხოვნის უფლების მქონე მხარე ვალდებულებით ურთიერთიერთობაში იყოს მოპასუხესთან. ანუ მათ შორის უნდა არსებობდეს სა-ელშეკრულებო ურთიერთობა, ან მისი მოთხოვნა უნდა გამომდი-არეობდეს დელიქტური ვალდებულებიდან ან უსაფუძვლო გამდიდრების ან კიდე კანონით გათვალისწი-ებული სხვა საფუძვლებიდან. ხელშეკრულება ვალდებულების წარმოშობის ერთერთი საფუძველია. იგი ორი ან მეტი პირის ნების გამოვლენაა მიმართული სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის,

შეცვლის ან შეწყვეტისაკენ.

6.3. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 319-ე მუხლის თანა-მად, კერძო სამართლის სუბიექტებს შეუძლიათ კანონის ფარგლებში თავისუფლად დადონ ხელშეკრულებები და განსაზღვრონ ამ ხელშეკრულებათა ში-აარსი. იმავე კოდექსის 317-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანა-მად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან.

6.4. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 623-ე მუხლის თანა-მად, სესხის ხელშეკრულებით გამსესხებელი საკუთრებაში გადასცემს მსესხებელს ფულს ან სხვა გვაროვნულ ნივთს, ხოლო მსესხებელი კისრულობს დააბრუნოს იმავე სა-ის, ხარისხისა და რაოდენობის ნივთი. ამავე კოდექსის 624-ე მუხლის თანა-მად, სესხის ხელშეკრულება იდება ზეპირად. მხარეთა შეთანხმებით შეიძლება გამოყენებულ იქნეს წერილობითი ფორმაც.

6.5. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 361-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, ვალდებულება უნდა შესრულდეს ჯეროვნად, დათქმულ დროსა და ადგილას. ამავე კოდექსის მე-400 მუხლის თანა-მად, მოვალის მიერ ვალდებულების შესრულების ვადა გადაცილებულად ითვლება, თუ შესრულებისათვის დადგენილ დროში ვალდებულება არ შესრულდა. ვალდებულების შესრულების ცნება გულისხმობს არა მხოლოდ შესრულებისაკენ მიმართულ მოქმედებას, არამედ შესრულების შედეგს. ქმდება შესრულებულად რომ ჩაითვალოს აუცილებელია მოვალემ შესრულება ზუსტად ისე განა-ორციელოს, როგორც ამაზე მხარეები იყვნენ შეთანხმებულნი.

ამავე კოდექსის 365-ე მუხლის თანა-მად, თუ ვალდებულების შესრულებისათვის არ არის განსაზღვრული დრო და იგი სხვა გარემოებებიდანაც არ ირკვევა, მაშინ- კრედიტორს ნებისმიერ დროს შეუძლია მოითხოვოს მისი შესრულება, ხოლო მოვალეს შეუძლია იგი დაუყოვნებლივ შეასრულოს.

6.6. „მეწარმეთა შესა-ებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანა-მად, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება არის საზოგადოება, რომლის პასუხისმგებლობა მისი კრედიტორების წი-აშე შემოიფარგლება მთელი მისი ქონებით. ასეთი საზოგადოების დაფუძნება შეუძლია ერთ პირსაც. ამავე მუხლის მესამე ნაწილის თანა-მად, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების კაპიტალი დაყოფილია წილებად. წილი არის მიმოქცევადი უფლება.

ამავე კანონის 46-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანა-მად, პარტნიორთა უფლება-მოვალეობები და წილების თავდაპირველი განაწილების წესი განისაზღვრება საწარმოს წესდებით (პარტნიორთა შეთანხმებით). ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანა-მად, წესდებით შეიძლება განისაზღვროს, რომ გადაწყვეტილების მიღებისას პარტნიორთა ხმის უფლება ან/და პარტნიორთა შორის მოგების/ზარალის განაწილება არ არის მათი წილების პროპორციული.

დადგენილია, რომ მოსარჩელე ვი-----ვ გუ-----ვმა და მოპასუხე გუ---მ კუ---ამ ერთობლივად დააარსეს შპს „ოქროს კვერცხი“, რომლის პარტნიორებიც გა-დენენ 50%-იანი წილით ვი-----ვ გუბერნატორვი და 50%-იანი წილით გუ---მ კუ-----ა.

მოცემულ შემთხვევაში სამართლებრივი შეფასების საგანს წარმოადგენს ვი-----ვ გუბერნატორვის მიერ გუ---მ კუ-----ასთვის ხელწერილების საფუძველზე გადაცემული თანხები სესხად მიღებულია, თუ მათ მიერ დაფუძნებულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების ერთობლივი საქმიანობისთვის.

6.7. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 623-ე, 624-ე მუხლების მიზანია, სესხის ხელშეკრულების მიმართ ფორმის თავისუფლების დაწესებით და სასესხო ურთიერთობებიდან წარმოშობილ დავებში ფაქტების დადასტურების წესის განსაზღვრით დაიცვას სესხის მონაწილეთა უფლებები, უზრუნველყოს მართლწესრიგის ეფექტური ფუნქციონირება.

სასამართლო განმარტავს, რომ სადავოობისას სესხის ხელშეკრულების დადების - თანხის გადაცემის ფაქტის დამტკიცების ტვირთი ეკისრება გამსესხებელს - მოსარჩელეს. სესხის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ვალდებულების შესრულების მოთხოვნის დამფუძნებელ ნორმას სამოქალაქო კოდექსის 623-ე მუხლი წარმოადგენს, რომლის თანა-მაც, სესხის ხელშეკრულებით გამსესხებელი საკუთრებაში გადასცემს მსესხებელს ფულს ან სხვა გვაროვნულ ნივთს, ხოლო მსესხებელი კისრულობს დააბრუნოს იმავე სა-ის, ხარისხისა და რაოდენობის ნივთი. დასა-ელელებული ნორმიდან გამომდინარე, შეიძლება დავასკვნათ, რომ სესხი რეალურ ხელშეკრულებათა რიცხვს განეკუთვნება, რაც იმას ნიშნავს, რომ სა-ელშეკრულებო ურთიერთობა არა მხოლოდ მის არსებით პირობებზე მხარეთა შეთანხმებით, არამედ ხელშეკრულების საგნის - გვაროვნული ნივთის გადაცემის მომენტიდან წარმოიშობა, შესაბამისად, მტკიცების საგანში შემავალი გარემოებაც, უპირველესად, ხელშეკრულების საგნის გადაცემა (ხელშეკრულების დადება), რომელიც, თავის მხრივ, მიიღო მსესხებელმა.

სესხი ფორმასავალდებულო გარიგებას არ წარმოადგენს, მხარეები თავისუფალი არიან ხელშეკრულების ფორმის არჩევაში. ფორმის არჩევა მტკიცების ტვირთზე პირდაპირ და უშუალო გავლენას ა-დენს. სესხის გაცემის

მტკიცების ტვირთი ეკისრება გამსესხებელს. სესხის დაბრუნების მოთხოვნის რეალიზაციისათვის მან უნდა დაამტკიცოს სესხის ხელშეკრულების დადება, როგორც შეთანხმება, ისე სესხის საგნის გადაცემა მსესხებლისათვის. სესხის სა-
ელშეკრულებო ურთიერთობის დასადგენად კანონმდებელი მოსარჩელის
მტკიცების ტვირთს გარკვეულწილად აძლიერებს. სესხის გაცემის მტკიცების
ტვირთი აწევს გამსესხებელს, რომელმაც, გარდა თავისი განმარტებისა, სხვა
მტკიცებულებებით დამაჯერებლად უნდა
დაადასტუროს სესხის ხელშეკრულების დადება.

6.8. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლით სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძველად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანა-მად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანა-მად ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ა-სნა-განმარტებებით, მოწმეთა ჩვენებებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებით და ექსპერტთა დასკვნებით.

მოცემული ნორმა შეიცავს მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის (მოვალეობების) განაწილების ზოგად წესს. მოსარჩელემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებები, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნას, ხოლო მოპასუხემ - გარემოებები, რომელზეც იგი ამყარებს თავის შესაგებელს. მტკიცების ვალდებულება (ტვირთი) მხარეთა შორის ნაწილდება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლით დადგენილი ზოგადი წესისა და მატერიალური კოდექსის ნორმებში არსებული კერძო (სპეციალური) წესების საფუძველზე.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მესამე ნაწილის თანა-მად, საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანა-მად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სა-ის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სა-ის მტკიცებულებებით.

მოცემულ შემთხვევაში სასამართლო საქმეში არსებული 2016 წლის წერილობითი ხელწერილების საფუძველზე დადგენილად მიიჩნევა, რომ გუ---
მ კუ-----ამ ვი-----ვ გუ-----ვისგან სესხის სა-ით აიღო გარკვეული თანხა
(იხ. პუნქტი 3.2.1). ვი-----ვ გუ-----ვის არაერთი მოთხოვნის მიუხედავად,

გუ---მ კუ-----ას მიერ სესხად აღებული თანხა არ დაუბრუნებია. საქმეში არ მოიპოვება მტკიცებულებები, რომლითაც დადასტურდებოდა, რომ გუ---მ კუ-----ას მიერ ვი-----ვ გუ-----ვისგან აღებული თანხები გადაირიცხა მათ მიერ დაფუძნებულ საზოგადოების ანგარიშზე ან მოხმარდა მათ ერთობლივ საქმიანობას. სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოსარჩელემ შეძლო დაემტკიცებინა ის გარემოებები, რომელზედაც ის ამყარებდა თავის მოთხოვნებს. თავის მხრივ, მოპასუხე მხარემ ვერ შეძლო დაემტკიცებინა სარჩელის უსაფუძვლობა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო მიიჩნევს რომ არსებობს სასარჩელო მოთხოვნის ამ ნაწილში დაკმაყოფილების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძველი.

6.9. რაც შეეხება ვი-----ვ გუ-----ვის სასარჩელო მოთხოვნას - 2800 აშშ დოლარის წლიური 24%, სარჩელის შეტანის დღიდან 21.09.2017 წლიდან ყოველდღიუ---დ გადაწყვეტილების აღსრულების დღემდე 1.84 აშშ დოლარის და 2600 ლარი წლიური 24 % სარჩელის შეტანის დღიდან 21.09.2017 წლიდან ყოველდღიუ---დ გადაწყვეტილების აღსრულების დღემდე 1.7 ლარის დაკისრების თაობაზე, არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 361-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, ვალდებულება უნდა შესრულდეს ჯეროვნად, კეთილსინდისიერად, დათქმულ დროსა და ადგილას. ამავე კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, ზიანი უნდა ანაზღაურდეს არა მხოლოდ ფაქტობრივად დამდგარი ქონებრივი დანაკლისისათვის, არამედ მიუღებელი შემოსავლისთვისაც. მიუღებლად ითვლება შემოსავალი, რომელიც არ მიუღია პირს და რომელსაც იგი მიიღებდა, ვალდებულება ჯეროვნად რომ შესრულებულიყო. მიუღებელი შემოსავალი, როგორც სამოქალაქო-სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საფუძველი, ზიანის ერთ-ერთ გამოხატულებას წარმოადგენს. ამიტომ, მისი ოდენობის განსაზღვრისას, ისევე, როგორც ზოგადად, ზიანის ოდენობის განსაზღვრისას, მხედველობაში მიიღება მხოლოდ ის ზუსტი მონაცემები, რომლებიც უდავოდ ადასტურებენ კრედიტორის მიერ გარკვეული შემოსავლის მიღებას ვალდებულების ჯეროვანი შესრულების შემთხვევაში.

მოცემულ შემთხვევაში, სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს პროცენტის მოთხოვნის წი-აპირობა, მიუღებელი შემოსავლის სა-ით, რადგან საქმის მასალებით დასტურდება, რომ პროცენტის სა-ით სარგებელი არ ყოფილა მხარეთა შორის შეთანხმებით განსაზღვრული. გარდა სარგებლის სა-ით განსაზღვრული პროცენტისა, სამოქალაქო კოდექსი ითვალისწინებს ასევე პროცენტს, როგორც ვალდებულების დარღვევისათვის გათვალისწინებულ საჯარიმო ფორმას, კერძოდ, 403-ე მუხლი განსაზღვრავს, რომ მოვალე, რომელიც ფულადი თანხის გადა-დის ვადას გადააცილებს, ვალდებულია, გადაცილებული დროისათვის გადაიხადოს მხარეთა შეთანხმებით

განსაზღვრული პროცენტი. ამ ნორმით გათვალისწინებული პროცენტს განსხვავებული სამართლებრივი დატვირთვა გააჩნია და მისი ოდენობა დამოკიდებული არ არის კრედიტორის მიერ განცდილ დანაკლისზე. ამ სა-ის პროცენტის დარიცხვისას მხედველობაში არ მიიღება ის სარგებელი, რომელიც ხელშეკრულებით არის განსაზღვრული და მისი დარიცხვა ხდება ვალდებულების დარღვევისათვის გათვალისწინებული სანქციის სა-ით. თუმცა, სამოქალაქო კოდექსი, როგორც პროცენტის არსებობას, ასევე მისი განაკვეთის ოდენობას მხარეთა შეთანხმებას უკავშირებს. მოცემულ შემთხვევაში, არ არსებობს შეთანხმება სესხის ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში საპროცენტო სარგებლის დარიცხვაზე, რისი გათვალისწინებაც მხარეებს ხელშეკრულების დადებისას შეეძლოთ. თუმცა, არ გაუთვალისწინებიათ.

ზოგადად, ვალდებულების არაჯეროვანი შესრულება ყოველთვის საზიანოა კრედიტორისათვის და სწორედ ამიტომ, კანონი განსაზღვრავს, რომ მხარეებს შეუძლიათ, წი-ასწარვე გაითვალისწინონ ასეთი შემთხვევისათვის საჯარიმო სანქცია ფულადი თანხის პროცენტის სა-ით, ხოლო როდესაც პირგასამტეხლო გათვალისწინებული არ არის, კრედიტორმა ვალდებულების არაჯეროვანი შესრულებით ან ვალდებულების შეუსრულებლობით მიყენებული ზიანის არსებობა და მისი ოდენობა უნდა ამტკიცოს საერთო საფუძველზე. მათ შორის - მიუღებელი შემოსავლისაც. კერძოდ, უნდა ამტკიცოს ზიანის არსებობა, მისი ოდენობა, მიზეზობრივი კავშირი ამ ზიანსა და ვალდებულების შეუსრულებლობას (არაჯეროვან შესრულებას) შორის. ვალდებულების შეუსრულებლობა, თავისთავად, ზიანის მომტანია მხარისათვის, რადგან კრედიტორს ყოველთვის აქვს შესრულების მოლოდი-ი და შესრულება მისთვის ყოველთვის გარკვეულ ღირებულებას წარმოადგენს, მაგრამ მიუღებელი შემოსავლის ანაზღაურების მოთხოვნა წარმოიშობა ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში მხოლოდ მაშინ, თუ დარღვევამ დამატებითი ზიანი მიაყენა კრედიტორს. მიუღებელი შემოსავლის სა-ით ზიანი დგება, როდესაც ვალდებულების შესრულებით კრედიტორს გარკვეული შემოსავლის წყარო გაუჩნდებოდა, დამატებით მატერიალურ სიკეთეს შეიძენდა, რაც ვერ განხორციელდა ვალდებულების შეუსრულებლობის გამო. ამგვარი გარემოება კი საქმის მასალების მოცემულ შემთხვევაში არ იკვეთება. მოსარჩელე მიუთითებს, რომ მან თანხის გადაუხდელობით დაკარგა შემოსავალი, თუმცა, ვერ ადასტურებს, რომ ნამდვილად მიიღებდა შემოსავალს კონკრეტული ოდენობით.

7. საპროცესო ხარჯები:

7.1. „სა-ელმწიფო ბაჟის შესა-ებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის თანა-მად, სა-ელმწიფო ბაჟი არის საქართველოს ბიუჯეტებში შენატანი, რომელსაც იხდიან ფიზიკური და იურიდიული პირები სა-ელმწიფოს მიერ მათი ი-ტერესების შესაბამისი იურიდიული მოქმედებების შესრულებისათვის

და სათანადო საბუთების გაცემისათვის. ამავე კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტით კი განსაზღვრულია სა-ელმწიფო ბაჟის გადამხდელი სუბიექტები და გათვალისწინებულია, რომ სა-ელმწიფო ბაჟის გადამხდელად ითვლებიან ფიზიკური და იურიდიული პირები, რომელთა ი-ტერესებიდან გამომდინარეც სპეციალუ---დ რწმუნებული დაწესებულებები ასრულებენ იურიდიულ მოქმედებებს და გასცემენ შესაბამის საბუთებს.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანა-მად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადა-და, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სა-ელმწიფოს ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადა-დისაგან.

მოპასუხე გუ---მ კუ-----ას მოსარჩელე ვი-----ვ გუ-----ვის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს მოსარჩელის მიერ გაწეული ხარჯების ნაწილის - სარჩელზე გადა-დილი სა-ელმწიფო ბაჟის - 284 ლარის, სარჩელის უზრუნველყოფის - 50 ლარის და საადვოკატო მომსა-ურების ხარჯის - 1000 ლარის გადა-და. ვი-----ვ გუ-----ვის მიერ გადა-დილი სა-ელმწიფო ბაჟი - 50 ლარი უნდა დარჩეს სა-ელმწიფო ბიუჯეტში გადა-დილად;

8. უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან დაკავშირებული საკითხები:

ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2017 წლის 21 სექტემბრის განჩი-ებით გამოყენებული იყო სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება, რომელიც უნდა დარჩეს ძალაში საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლამდე.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 53-ე, 243-244-ე, 248-ე 257-258-ე, 259¹-ე, 369-ე მუხლის პირველი ნაწილით და

გადაწყვიტა:

1. ვი-----ვ გუ-----ვის სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. მოპასუხე - გუ---მ კუ-----ას ვი-----ვ გუ-----ვის სასარგებლოდ დაეკისროს 2800 აშშ (ექვივალენტი ლარი) დოლარის და 2600 ლარის გადა-და;
3. ვი-----ვ გუ-----ვის სასარჩელო მოთხოვნა - 2800 აშშ დოლარის წლიური 24% და 2600 ლარის წლიური 24%, სარჩელის შეტანის დღიდან (21.09.2017წ) ყოველდღიუ---დ გადაწყვეტილების აღსრულებამდე - არ დაკმაყოფილდეს;

4. მოპასუხე გუ---მ კუ-----ას მოსარჩელე ვი-----ვ გუ-----ვის სასარგებლოდ დაეკისროს მოსარჩელის მიერ გაწეული ხარჯების ნაწილის - სარჩელზე გადა-დილი სა-ელმწიფო ბაჟის - 284 ლარის, სარჩელის უზრუნველყოფის - 50 ლარის და საადვოკატო მომსა-ურების ხარჯის - 1000 ლარის გადა-და;

5. ვი-----ვ გუ-----ვის მიერ გადა-დილი სა-ელმწიფო ბაჟი - 50 ლარი დარჩეს სა-ელმწიფო ბიუჯეტში გადა-დილად;

6. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2017 წლის 21 სექტემბრის განჩი-ებით გამოყენებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება, კერძოდ აკრძალოს მოპასუხე გუ---მ კუ-----ას (პ/ნ 61001021812) მის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების მდებარე: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი, დაბა ურეკი 2. ს.კ. 26.35.01.053 გასხვისება - დარჩეს ძალაში საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლამდე;

7. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წი-ააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლით გათვალისწი-ებული პირებისათვის, ასევე პატიმრობაში მყოფი იმ პირებისათვის, რომლებსაც არ ჰყავთ წარმომადგენელი, გადაწყვეტილების ასლის გაგზავნა და ჩაბარება უზრუნველყოს სასამართლომ ამავე კოდექსის 70-78-ე მუხლებით დადგენილი წესით;

8. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო წესით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში (მისამართი: ქ. ქუთაისი ნიუ-პორტის ქ.№32), გადაწყვეტილების მე-7 პუნქტით გათვალისწი-ებული წესების დაცვით, მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემის მომენტიდან 14 დღის ვადაში ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს (მისამართი: ოზურგეთი, სიორიძის ქ. ქ.№14) მეშვეობით;

მოსამართლე:

ნანა ჯოხაძე